

Kunnskapsdepartementet
Barnehageavdelingen
Postboks 8119, Dep
0032 Oslo

Deres ref: Bm_Deres_ref Vår ref: Kristin Vik

Oslo, 28.01. 2011

Høring NOU 2010:8 Med forskertrang og lekelyst – høringsvar fra Delta og Barne – og ungdomsarbeiderforbundet

Det vises til brev av 29.10.10 der vi inviteres til å avgi innspill til utvalgets anbefalinger. Delta er en partipolitisk uavhengig arbeidstakerorganisasjon med over 63 000 medlemmer som i hovedsak er ansatt i offentlig tjenesteyting. Delta er tilsluttet YS. Deltas yrkesorganisasjon Barne- og ungdomsarbeiderforbundet (BUF) organiserer rundt 8000 medlemmer som er ansatt i barnehager, skoler, SFO og som barnepleiere på sykehus.

Generelle kommentarer

I Stortingsmelding nr. 41 som omhandler kvalitet i barnehagen understreker regjeringen at den har tre mål for kvalitet i barnehagesektoren som er:

- Sikre likeverdig og høy kvalitet i alle barnehager
- Styrke barnehagen som læringsarena
- Alle barn skal få delta aktivt i et inkluderende fellesskap.

Regjeringen er opptatt av å sikre alle barn like muligheter og et godt utgangspunkt for å klare seg best mulig i skolen og i samfunnet ellers. Forskning viser at et godt pedagogisk tilbud i førskolealder er viktig for utvikling og grunnleggende ferdigheter for å lykkes i skolen og i samfunnet. Stortingsmeldingen fastslår også at personalet er den viktigste faktor for å oppnå målet om kvalitet. I dag regulerer barnehageloven antall barn pr. førskolelærer. *For å øke kvaliteten på barnehagetilbudet mener Delta og BUF at det må opprettes en norm for bemanning også for annet utøvende personale, ikke bare for førskolelærere. Hele personalgruppen er med på og har ansvar for å gi innhold og kvalitet på barnehagetilbudet. Fagarbeideren i Barne- og ungdomsarbeiderfaget må bli en naturlig del av den pedagogiske bemanningen og må reguleres i bemanningsnormen.*

12.1 Obligatorisk barnehage

Delta støtter utvalgets anbefaling om at barnehagetilbudet fortsatt skal være frivillig. Vi mener at foreldrene må ha valgfrihet.

12.2 Gratis barnehage

Tidlig innsats er viktig for at barna skal få ønsket effekt av sosialisering og læring. Et gratis tilbud som kan benyttes av alle, vil være viktig for å fange opp de barna som trenger ekstra hjelp og støtte. *Delta støtter derfor 20 timer gratis barnehagetilbud til alle*

barn. Det å tilby et systematisk pedagogisk tilbud til alle kan være med på å bidra til at alle barn får en god oppvekst og et likt utgangspunkt ved skolestart.

12.3 Organisering av tilbudet

Delta og BUF støtter utvalgets forslag om at tilbudet gis innenfor det ordinære barnehagetilbudet. Hvordan tilbudet skal organiseres må avgjøres i den enkelte kommune og eller barnehage og i samarbeid med foreldrene. Foreldrenes valgfrihet må veie tungt.

12.3.1 Samarbeid med andre instanser

Delta og BUF mener at et tverrfaglig samarbeidsteam i den enkelte kommune eller interkommunalt vil bidra til å sikre tettere kontakt mellom fagfeltene som yter tjenester til førskolebarn. Vi støtter derfor forslaget om at alle barnehager skal ha tilknytning til et tverrfaglig samarbeidsteam.

12.3.2 Samarbeid med foreldre

Det å gi alle barn et systematisk pedagogisk tilbud er ikke alene nok for å utjevne sosiale forskjeller. Det er også viktig å involvere foreldrene på et tidlig tidspunkt fordi det vil bidra til å styrke foreldrene i deres foreldrerolle. Foreldrene er de viktigste i barnas liv, ved å styrke foreldrerollen kan en for eksempel forebygge eventuelle senere vansker. Vi støtter derfor utvalgets forslag der de anbefaler at kommunen via helsestasjonen og andre instanser gir informasjon til foreldre om betydningen av å gå i barnehagen, og at kommunen skal ha en egen plan for foreldresamarbeid for barnehagene.

12.4 Barnehagens innhold og oppgaver

Delta og BUF støtter utvalget i at rammeplanen og barnehageloven kan bli tydeligere på hva et systematisk godt pedagogisk tilbud skal være.

12.4.1 Målformuleringer i rammeplanen

Delta og BUF mener at barnets individuelle læring og utvikling skal være, i tråd med barnehageloven og rammeplanen, utformet ut fra barnets egne ønsker og behov. Vi støtter derfor utvalgets forslag. I rammeplanen må det i tillegg til mål knyttet til fagområdene også settes mål for barnehagens arbeid med lek, omsorg og sosial kompetanse. Rammeplanen må sette mål for hva det enkelte barn skal utvikle av basiskompetanse. Det må legges føringer for at barnet selv også får sette mål for sin egen læring og utvikling.

12.4.2 Fra plan til praksis

Delta og BUF støtter utvalgets forslag til at det stilles tydeligere krav til årsplanlegging. Gjennom å ha tydelige planer kan de ansatte i barnehagen få bedre mulighet til å sikre at alle barn blir sett og fulgt opp ut fra sine individuelle behov. Vi støtter også at det stilles krav om lik fokus på formelle og uformelle lærings situasjoner i barnehagen.

12.4.3 Skoleforberedende aktiviteter

Delta og BUF støtter utvalgets forslag om skoleforberedende aktiviteter. Men her er det viktig at det tas individuelle hensyn til barns utvikling og sosiale kompetanse.

12.4.4 Tilpasset opplæring

Det er viktig med tverrfaglig samarbeid, aktiv veiledning og oppfølging. Dersom dette er på plass kan vi støtte forslaget om tretrinnsmodellen for mer systematisk identifisering og oppfølging av barn med særlige behov.

12.5 Personalet i barnehagen

Vi støtter utvalget i at personalet er en viktig faktor for å sikre kvalitet i barnehagen. Økt personaltetthet er helt avgjørende for å møte alle krav, nå alle mål og visjoner for fremtidens barnehager. Likevel er ikke antall pedagoger alene avgjørende for kvaliteten på barnehagetilbudet. I dag regulerer barnehageloven antall barn pr. førskolelærer. For å øke kvaliteten på barnehagetilbudet mener Delta og BUF at det må opprettes en norm for bemanning også for annet utøvende personale, ikke bare for førskolelærere. Hele personalgruppen har ansvar for å gi innhold og kvalitet på barnehagetilbudet. Fagarbeideren i barne- og ungdomsarbeiderfaget må bli en naturlig del av den pedagogiske bemanningen og må reguleres i en bemanningsnorm. Ved ansettelse i barnehagen bør hovedregelen være at det stilles et kompetansekrav som barne- og ungdomsarbeider.

Ledelsen i barnehagene har et særlig ansvar for å gi assistenter uten fagbrev en reell mulighet til å løfte sin kompetanse til barne- og ungdomsarbeidere. Mange av dagens ansatte i barnehagene har gjennom mange år opparbeidet seg en verdifull realkompetanse som det må bygges videre på til en formalkompetanse. Samtidig må det innføres et varig system for etter og videreutdanning av **alle** ansatte i barnehagen.

Vi støtter også utvalgets forslag til at det igangsettes en egen kampanje for rekruttering til førskolelærerutdanningen, men i tillegg mener vi at det må igangsettes en egen kampanje for å utdanne flere barne- og ungdomsarbeidere. Vi støtter også systematisk lederopplæring av styrere og at førskolelærerutdanningen utides til fire år. I tillegg er det viktig med et betydelig lønnsloft for alle ansatte i barnehagen. Dette for å sikre rekruttering og anerkjennelse av yrket. *I tillegg er det et sterkt behov for at den barnehagefaglig kompetansen i kommuneadministrasjonen styrkes.*

12.6 Samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole.

Delta og BUF støtter utvalget i at det innføres en plikt til samarbeid mellom barnehage og skole i regelverk og planverk for både barnehage og skole. Dette for å gjøre barnas overgang fra barnehage til skole så smidig som mulig og til det beste for barna.

12.8 Kunnskap om barnehagens betydning.

Vi støtter utvalgets initiativ til å undersøke virkningene av de uliketiltak ved bruk av evalueringsstudier. Dette er viktig for å dokumentere, videreutvikle nye og forbedrede metoder. Videre støtter vi utvalgets forslag til at det settes av midler til forskningsoppfølging av offentlige tiltak for å dokumentere virkningene, og at det må etableres et forpliktende samarbeidsorgan for å følge opp dette. Forskningsevalueringer av offentlige tiltak bør kvalitetskontrolleres gjennom publisering av artikler i fagfelleurderte tidsskrifter, både nasjonale og internasjonale, slik utvalget foreslår. Denne type forskning i større grad må i større grad formidles til sektoren.

Avslutning

Kvalitet på barnehagetilbudet er viktig. Derfor må det være metoder og systemer som sikrer at kvaliteten opprettholdes og videreutvikles. Videre er det viktig å få på plass tydelige kvalitetskrav så raskt som mulig for å hindre at det ikke blir store forskjeller i kvalitet på tilbudet. Fokus må være på barn, foreldre og ansatte. Først da har barnehagene et systematisk pedagogisk tilbud av høy kvalitet som sikrer alle barn like gode muligheter og et godt utgangspunkt for å klare seg i skolen og i samfunnet ellers.

Med vennlig hilsen
Delta

Gunn Olander
forbundsleder

Mariann Fjeldstad
leder Barne- og ungdomsarbeiderforbundet